

RADA GMINY KRZYŻANÓW

Krzyżanów 10, 99-314 Krzyżanów
tel. (024) 356 29 10, fax. (024) 356 29 00

UCHWAŁA NR XVI/157/2026 RADY GMINY KRZYŻANÓW

z dnia 22 maja 2026 r.

w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2026-2030

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r., o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 662) oraz art. 6 ust. 1 i ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U. z 2024 poz. 1673 z późn. zm) uchwała się, co następuje:

§ 1. Ustanawia się i przyjmuje do realizacji Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2026-2030, którego treść zawiera załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Krzyżanów.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Wiesław Czekań

RADA GMINY KRZYŻANÓW

Krzyżanów 10, 99-314 Krzyżanów
tel. (024) 356 29 10, fax. (024) 356 29 00

Załącznik do uchwały nr XVI/157/2026
Rady Gminy Krzyżanów
z dnia 22 maja 2026 r.

**Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób
Doznających Przemocy Domowej na lata 2026-2030 w Gminie Krzyżanów**

Krzyżanów 2026 r.

1. WPROWADZENIE

Podstawową grupę społeczną pełniącą niezwykle istotne funkcje stanowi rodzina. To rodzina wywiera kluczowy wpływ na zachowanie się jednostek zarówno wewnątrz jak i na zewnątrz. Powinna ona zaspokajać potrzebę bezpieczeństwa, miłości, przynależności, szacunku, uznania i przekazuje obowiązujące w społeczeństwie wartości, normy i wzorce zachowań. Jednak coraz częściej słyszymy, że rodziny nie wywiązują się ze swoich zadań, że zamiast poczucia bezpieczeństwa jest strach i niepewność, zamiast miłości - ból i cierpienie, zamiast szacunku i uznania - ośmieszanie i upokarzanie.

Przemoc domowa narusza podstawowe prawa człowieka, w tym prawo do życia i zdrowia oraz poszanowania godności osobistej, a władze publiczne mają obowiązek zapewnić wszystkim obywatelom równe traktowanie i poszanowanie ich praw i wolności. W celu zwiększenia skuteczności przeciwdziałania przemocy przewidziano szereg zadań w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, postępowania wobec osób dotkniętych przemocą oraz postępowania wobec osób stosujących przemoc domową.

Zgodnie z art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej do zadań własnych gminy należy w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej w tym opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej. W 2021 roku opracowano Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, który realizowany był w latach 2021-2025. W związku z upłynięciem terminu jego obowiązywania, konieczne jest opracowanie nowego programu.

2. PODSTAWA PRAWNA

- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 roku poz. 1673 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2025, poz. 1214 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2023 r., poz. 2151),
- Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2026r. poz. 662),
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 roku w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz.U. z 2023 r., poz. 1870),
- Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks Karny (Dz. U. z 2025 r. poz. 338 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks Postępowania Cywilnego (2026 r., poz. 468, 473),
- Ustawa z dnia 25 lutego 1945 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz.U. z 2023, poz. 2809),
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 1939),
- Uchwała nr 205 Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2023 r. w sprawie ustanowienia Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030.

3. TEORETYCZNE PODSTAWY ZJAWISKA PRZEMOCY DOMOWEJ

Od 22 czerwca 2023 r. przez przemoc domową rozumie się „jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub znęcanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności:

- a) narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia,
- b) naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną,
- c) powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę,
- d) ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej,
- e) istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej”;

Natomiast o znęcaniu się stanowi artykuł 207 Kodeksu karnego:

§1. Kto znęca się fizycznie lub psychicznie nad osobą najbliższą lub nad inną osobą pozostającą w stałym lub przemijającym stosunku zależności od sprawcy, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

§ 1a. Kto znęca się fizycznie lub psychicznie nad osobą nieporadną ze względu na jej wiek, stan psychiczny lub fizyczny, podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.

§ 2. Jeżeli czyn określony w § 1 lub 1a połączony jest ze stosowaniem szczególnego okrucieństwa, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10.

§ 3. Jeżeli następstwem czynu określonego w § 1 – 2 jest targnięcie się pokrzywdzonego na własne życie, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od lat 2 do 12.

Przemoc najczęściej kojarzona jest z biciem, popychaniem, kopaniem, zmuszaniem człowieka do upokarzających czynności, stosowaniem broni lub gwałtem. Przemoc to także poniżanie człowieka, oczernianie go przed innymi, wyzwiska, obelgi, zaniżanie poczucia własnej wartości, ograniczanie swobody w sposób przekraczający normy moralne i obyczajowe. Ponadto w myśl definicji przemocy domowej osoba doznająca przemocy domowej to:

- a) małżonek, także w przypadku gdy małżeństwo ustało lub zostało unieważnione, oraz jego wstępni, zstępni, rodzeństwo i ich małżonkowie,
- b) wstępni i zstępni oraz ich małżonkowie,
- c) rodzeństwo oraz ich wstępni, zstępni i ich małżonkowie,
- d) osoby pozostające w stosunku przysposobienia i jej małżonek oraz ich wstępni, zstępni, rodzeństwo i ich małżonkowie,
- e) osoby pozostające obecnie lub w przeszłości we wspólnym pożyciu oraz jej wstępni, zstępni, rodzeństwo i ich małżonkowie,
- f) osoby wspólnie zamieszkujące i gospodarujące oraz ich wstępni, zstępni, rodzeństwo i ich małżonkowie,
- g) osobę pozostającą obecnie lub w przeszłości w trwałej relacji uczuciowej lub fizycznej niezależnie od wspólnego zamieszkiwania i gospodarowania,
- h) małoletni.

Przez osobę doznającą przemocy domowej należy także rozumieć małoletniego będącego świadkiem przemocy domowej wobec osób, o których mowa wyżej.

Osoba stosująca przemoc domową to osoba pełnoletnia, która dopuszcza się przemocy domowej wobec osób, o których mowa powyżej.

Przemoc domowa może przybierać różne formy takie jak:

a) Przemoc fizyczna, która jest intencjonalnym zachowaniem niosącym ryzyko uszkodzenia ciała oraz naruszenie granic ciała. Przejawami przemocy fizycznej są uderzanie, szarpanie, kopanie, obezwładnianie, odpychanie, przytrzymywanie, szczypanie, bicie otwartą ręką, topienie, polewanie substancjami żrącymi, policzkowanie, duszenie, wykręcanie rąk, popychanie, rzucanie przedmiotami, pozostawienie w niebezpiecznym miejscu, nieudzielenie niezbędnej pomocy. Katalog form tego rodzaju przemocy nie ogranicza się do wymienionych powyżej, gdyż w praktyce spotyka się ich znacznie więcej.

b) Przemoc psychiczna charakteryzuje się przymusem i groźbą, zastraszaniem, emocjonalnym wykorzystywaniem, za które uważa się oskarżanie, upokarzanie, wmawianie choroby psychicznej, poniżanie, obwinianie i manipulowanie poczuciem winy, izolowanie, kontrolowanie, zakaz kontaktu z innymi, zabranianie korzystania z telefonu, samochodu, zakaz opuszczania domu, wyśmiewanie opinii, poglądów, przekonań, religii, pochodzenia, narzucanie swojego zdania, poglądów, stałe ocenianie, krytyka, wymuszanie posłuszeństwa i podporządkowania, ograniczanie snu, pożywienia, schronienia, używanie wulgarnych epitetów, poniżanie, upokarzanie, szantażowanie.

c) Przemoc ekonomiczna to celowe niszczenie czyjejs własności, pozbawianie środków lub stwarzanie warunków, w których nie są zaspokajane niezbędne dla przeżycia potrzeby. Polega również na tym, że jedna z osób pozostających we wspólnym gospodarstwie domowym staje się zależna finansowo od partnera, przejawia się to poprzez ograniczanie dostępu do pieniędzy lub informacji o stanie finansowym rodziny, zmuszanie do proszenia o środki finansowe na zaspokajanie podstawowych potrzeb bytowych. Ponadto wykradanie pieniędzy z budżetu domowego, niedopuszczanie współpartnera do pracy zarobkowej, zaciąganie długów i kredytów bez zgody współmałżonka, zmuszanie do pożyczek.

d) Przemoc seksualna polega na wymuszaniu nieakceptowanych przez ofiarę zachowań, w celu zaspokojenia potrzeb seksualnych sprawcy. Przymus może polegać na bezpośrednim użyciu siły fizycznej a także na groźbach użycia siły lub emocjonalnym szantażu. Przejawia się poprzez gwałt, wymuszanie pożycia seksualnego, nieakceptowalnych praktyk seksualnych, sadyzm w pożyciu, zmuszanie do seksu z osobami trzecimi, wyśmiewanie wyglądu ciała i krytyka zachowań seksualnych.

e) Zaniedbanie inaczej ciągle niezaspokajanie podstawowych potrzeb fizycznych i emocjonalnych. Najczęściej ofiarami tej formy przemocy są dzieci. Przejawia się przez niedawanie środków na utrzymanie,

pozbawianie jedzenia, ubrania, schronienia, brak pomocy w chorobie, nieudzielenie pomocy, uniemożliwienie dostępu do miejsc zaspokojenia podstawowych potrzeb typu mieszkania, kuchnia, łazienka, łóżko.

f) Cyberprzemoc - to przemoc z użyciem urządzeń elektronicznych, najczęściej telefonu bądź komputera. Przejawia się przez agresję słowną, wyzywanie na czatach internetowych, umieszczanie komentarzy na forum internetowym w celu ośmieszenia bądź wystraszenia innej osoby, upublicznianie upokarzających zdjęć, filmów, zamieszczanie przykrych komentarzy na profilach społecznościowych, włamanie na konto i podszywanie się pod kogoś w celu zamieszczenia w jego imieniu obraźliwych postów i zdjęć, szantażowanie, ujawnianie sekretów, wykluczanie z grona „znajomych” w internecie.

Przemoc domowa ma charakter długotrwały i cykliczny. Wyróżniamy następujące cykle przemocy:

a) Faza narastania napięcia – początkiem cyklu jest zwykle wyczuwalny wzrost napięcia, narastają sytuacje konfliktowe. Osoba doznająca przemocy obarcza siebie winą i stara się za wszelką cenę uniknąć kolejnej awantury.

b) Faza ostrej przemocy – następuje wybuch agresji, sprawca przemienia się w kata, może dokonać strasznych czynów nie zwracając uwagi na krzywdę innych. Osoba doznająca przemocy może doznać obrażeń zagrażających jej zdrowiu i życiu. W tej fazie osoby poszkodowane najczęściej szukają pomocy, wzywają policję.

c) Faza miodowego miesiąca – to trzecia faza, w której osoba stosująca przemoc wyraża skruchę, składa obietnice, obiecuje poprawę. Sprawca zaczyna dostrzegać to, co się wydarzyło. Próbuje załagodzić sytuację, przeprosza, staje się czuły, miły, zapewnia o swojej miłości, prawi prezenty. Ofiara przemocy w tej fazie często czuje się odpowiedzialna za to, co się stało, postanawia wybaczyć sprawcy. Niestety faza miodowego miesiąca nie trwa długo. Po jakimś czasie napięcie znowu wzrasta i cały cykl przemocy powtarza się. Z czasem przemoc staje się coraz gwałtowniejsza i dotkliwsza.

Wszystkie te formy przemocy wzajemnie się uzupełniają i przenikają. Każda z nich powoduje określone szkody na zdrowiu fizycznym oraz psychicznym, wywołując cierpienie i krzywdy moralne u osób, które jej doświadczają. Stosowanie przemocy w konsekwencji prowadzi do niskiej samooceny, poczucia bezsilności, bezradności, ciągłego niepokoju, depresji oraz chorób wywołanych stresem.

Szczególnie drastyczne skutki przemocy zauważa się u dzieci. Krzywdzenie ich może zaburzyć funkcjonowanie we wszystkich dziedzinach życia. Wyobrażenia dziecka krzywdzonego o otaczającym go świecie nacechowane są brakiem zaufania do innych, poczuciem bezradności i złości, nieumiejętnością rozwiązywania problemów, które wynikają z niskiego poczucia własnej wartości, tendencją do izolacji emocjonalnej i społecznej. Wiele dzieci krzywdzonych sądzi, że są jedynymi dziećmi, które spotyka taki los. Zamykają się w sobie, izolują, głęboko skrywają emocje, aby inni nie mogli odkryć ogromnej siły wyzwalającej w ich najbliższych przemoc. Dzieci, które doznały depriwacji potrzeby bezpieczeństwa w relacji z najbliższymi opiekunami przenoszą te doświadczenia na kontakty z innymi ludźmi. Kontakty te nacechowane są lękiem, niepewnością, wrogością i obojętnością. Innym sposobem ochrony jest zachowanie agresywne. Dziecko, które boi się, że inni będą je krzywdzić woli utrzymywać dystans z otoczeniem. Ten dystans okazują przede wszystkim poprzez wrogość i niedostępność. Dziecko wychowywane w rodzinie, w której przemoc i nadużycia są stałym elementem kontaktów interpersonalnych wytwarza w sobie przekonanie, że wzajemne relacje polegają na oddziaływaniu na siebie sprawcy i ofiary. Niejednokrotnie własną osobę postrzega w zależności od sytuacji jako agresora lub ofiarę. W roli agresora ma poczucie władzy, mocy i dominacji. Rola ofiary daje poczucie bezradności, przerażenia, zagubienia i złości.

Wokół przemocy narosło wiele mitów. Jednym z nich jest przekonanie, że jest to zjawisko marginalne, występujące wyłącznie w patologicznych środowiskach. Tymczasem według danych statystycznych przemoc w rodzinie jest zjawiskiem powszechnym i stanowi poważny problem społeczny. Stosowaniu przemocy towarzyszy często uzależnienie od alkoholu. Jak wskazują dane z procedur „Niebieskie Karty” w grupie sprawców dominują osoby uzależnione. Zachowanie sprawcy może być wynikiem tego, iż jest przeciążony problemami, silnymi emocjami, agresywnymi uczuciami, nie posiada umiejętności współżycia z drugim człowiekiem, brak mu wiedzy o drugim człowieku i życiu, jest obciążony wzorcem bicia, przemocą, był wychowywany w rodzinie stosującej przemoc, jest niedowartościowany, niezaradny życiowo, chce dominować. Sprawcami przemocy są osoby w początkowym stadium jej stosowania, mające poczucie złego, krzywdzącego zachowania oraz długoletni sprawcy z postawą zaprzeczania i braku odpowiedzialności za swoje czyny.

Z uwagi na powyższe fakty konieczne jest podjęcie działań zmierzających w kierunku zapewnienia profesjonalnej pomocy interwencyjnej i terapeutycznej zarówno dla ofiar przemocy, jak i sprawców. Niezbędne

są także wszelkie akcje podnoszące edukację społeczną w zakresie wiedzy o zjawisku przemocy oraz sposobach radzenia sobie z tym problemem.

4. DIAGNOZA ZJAWISKA PRZEMOCY DOMOWEJ W GMINIE KRZYŻANÓW

Diagnoza zjawiska przemocy domowej w gminie Krzyżanów została przeprowadzona w oparciu o posiadane dane i statystyki. W latach 2023 - 2025 do Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęło łącznie 37 formularzy „Niebieskie Karty”.

Zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu przemocy osobami upoważnionymi do podejmowania czynności w ramach procedury „Niebieskie Karty” są przedstawiciele: jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, policji, oświaty i ochrony zdrowia. Poniższa tabela przedstawia udział poszczególnych przedstawicieli instytucji wszczynających procedurę „Niebieskie Karty”.

Tabela 1. Instytucje wszczynające procedurę „Niebieskie Karty”

LATA	POLICJA	GOPS	OŚWIATA	GKRPA	SŁ. ZDROWIA
2023	15	0	0	0	0
2024	8	0	1	0	0
2025	6	1	1	0	0

Źródło: Opracowanie własne

W latach 2023 – 2025 funkcjonariusze Policji założyli 29 „Niebieskich Kart” co stanowi 91% wszystkich procedur „Niebieskie Karty”. Pracownicy socjalni Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Krzyżanowie wypełnili 1 formularz, Pracownicy Placówek Oświatowych założyli 2 formularze, co stanowi 6%, natomiast służba zdrowia nie zakładała „Niebieskich Kart”. Z powyższych danych wynika, że Policja, jest instytucją najbardziej aktywną w identyfikacji problemu przemocy domowej. Z powyższej tabeli wnioskować można, że na terenie Gminy Krzyżanów zjawisko przemocy domowej jest zjawiskiem malejącym, co może świadczyć o dużej świadomości osób stosujących przemoc oraz dobrej współpracy z Zespołem Interdyscyplinarnym.

Tabela 2. Liczba osób stosujących przemoc domową

Lata	Mężczyźni	Kobiety	Razem
2023	8	1	9
2024	13	2	15
2025	16	2	18

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 3. Liczba osób doznających przemocy domowej

Lata	Mężczyźni	Kobiet y	Dzieci	Razem
2023	1	10	2	13
2024	1	13	3	17
2025	2	18	3	20

Źródło: Opracowanie własne

Po przeprowadzonej analizie „Niebieskich Kart” założonych w latach 2023-2025 można stwierdzić, że osobami pokrzywdzonymi są głównie kobiety. Jako sprawców przemocy definiuje się mężczyzn. Dzieci w mniejszym stopniu są ofiarami przemocy. Wpływ na stosowanie przemocy ma między innymi dziedziczenie wzorca przemocy z rodziny pochodzenia. Dzieci wychowujące się w rodzinach z problemem przemocy przyswajają zachowania dorosłych, których są świadkami lub ofiarami. Uczą się, że najlepszym i najbardziej skutecznym sposobem w rozwiązywaniu konfliktów jest przemoc. Wpływ na stosowanie przemocy domowej może mieć również nadużywanie alkoholu. Wielu sprawców przemocy w chwili popełniania czynu jest pod wpływem alkoholu. Alkohol osłabia kontrolę nad zachowaniem i zwiększa prawdopodobieństwo reagowania złością i gniewem na trudności oraz niepowodzenia życiowe. Uzależnienie od alkoholu nie zwalnia z odpowiedzialności za swoje czyny, mimo, że najczęstszym usprawiedliwieniem stosowania przemocy jest to, że sprawca był nietrzeźwy. W poniższej tabeli przedstawiono skalę występowania problemu alkoholowego w rodzinach, gdzie została założona procedura „Niebieskiej Karty”.

Tabela 4. Występowanie problemu alkoholowego w rodzinach dotkniętych przemocą

Lata	Liczba rodzin z założoną Niebieską Kartą	W tym rodzin z występującym problemem alkoholowym
2023	9	8
2024	13	7
2025	15	11

Źródło: Opracowanie własne

Z powyższych danych wynika, że problem alkoholowy w rodzinach przemocowych występuje u ponad 70% rodzin. W 2025 roku zauważa się wzrost rodzin z problemem alkoholowym i przemocą domową.

Na mocy obowiązujących przepisów zakończenie procedury następuje w przypadku ustania przemocy domowej i uzasadnionego przypuszczenia, że zaprzestano dalszego stosowania przemocy lub rozstrzygnięcia o braku zasadności podejmowanych działań. Wprowadzono również obowiązek monitorowania sytuacji osób uczestniczących w procedurze przez okres 9 miesięcy po jej zakończeniu. Monitoring ten jest realizowany przez pracownika socjalnego oraz dzielnicowego.

Poniższa tabela przedstawia jak w ostatnich trzech latach przedstawiała się liczba zakończonych procedur w Krzyżanowie.

Tabela 5. Zakończenie procedury „Niebieskie Karty”

Lata	Liczba zakończonych procedur na skutek ustania przemocy	Liczba zakończonych procedur z powodu bezzasadności podejmowania dalszych działań
2023	9	0
2024	6	0
2025	15	0

Źródło: Opracowanie własne

Prowadzone działania lokalne i ogólnopolskie powodują zmiany świadomości społecznej. Wzrasta gotowość osób doznających przemocy do zgłaszania tego problemu, jak również poziom kompetencji przedstawicieli służb zobowiązanych do podejmowania interwencji i udzielania pomocy.

PROCEDURA „NIEBIESKIE KARTY”

Obecnie obowiązujące rozwiązania zawarte w procedurze „ Niebieskie Karty” nie wymagają zgody osoby doznającej przemocy domowej, ani osoby stosującej przemoc domową na jej prowadzenie.

Zgodnie z art. 9 d ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej podejmowanie interwencji w środowisku wobec rodziny dotkniętej przemocą odbywa się w oparciu o procedurę „Niebieskiej Karty”.

Procedura ta obejmuje ogół czynności podejmowanych i realizowanych w związku z uzasadnionym podejrzeniem zaistnienia przemocy.

Wszczęcie procedury "Niebieskiej Karty" następuje w przypadku powzięcia, w toku prowadzenia czynności służbowych lub zawodowych, podejrzenia stosowania przemocy lub w wyniku zgłoszenia dokonanego przez członka rodziny lub przez osobę będącą świadkiem przemocy. „Niebieska Karta” może być wypełniona przez:

- a) funkcjonariusza policji,
- b) pracownika socjalnego,
- c) asystenta rodziny,
- d) nauczyciela wychowawcy będącego wychowawcą klasy lub nauczyciela znającego sytuację domową małoletniego,
- e) osobę wykonującą zawód medyczny w tym: lekarz, pielęgniarka, położna, ratownik medyczny,
- f) pedagoga szkolnego, psychologa lub terapeutę, będącego przedstawicielami podmiotów wskazanych w art. 9a ust. 3 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej z dnia 29 lipca 2005 r.,
- g) członka gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych.

ZESPÓŁ INTERDYSCYPLINARNY

Zgodnie ze znowelizowaną ustawą o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie zespół interdyscyplinarny realizuje ustawowe zadania w szczególności przez:

- a) diagnozowanie problemu przemocy,
- b) podejmowanie w środowisku zagrożonym przemocą domową, które mają na celu przeciwdziałanie temu zjawisku,
- c) inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą,
- d) rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielania pomocy w środowiskach lokalnych,
- e) inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc domową.

Zadaniem zespołu interdyscyplinarnego jest także organizowanie pomocy w indywidualnych przypadkach, które przejąć mogą tzw. grupy diagnostyczno - pomocowe, działające na poziomie operacyjnym i zajmują się organizowaniem pomocy dla konkretnej rodziny. Procedura „Niebieskie Karty” rozpoczyna się poprzez wypełnienie formularza „Niebieska karta A” przez uprawnione do tego podmioty.

Zespół Interdyscyplinarny w Krzyżanowie jest powołany zarządzeniem Wójta Gminy Krzyżanów i składa się z osób reprezentujących instytucje działające w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej. Jego zadaniem jest integrowanie i koordynowanie działań specjalistów i podmiotów działających w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.

W skład Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Gminie Krzyżanów wchodzi przedstawiciele następujących instytucji:

- a) Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Krzyżanowie,
- b) Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- c) Sądu Rejonowego w Kutnie,
- d) Komendy Powiatowej Policji w Kutnie,
- e) Służby zdrowia,
- f) Oświaty.

Do pracy z rodziną powoływana jest **grupa diagnostyczno-pomocowa**. W jej skład wchodzi pracownik socjalny i funkcjonariusz policji, zazwyczaj dzielnicowy, którzy odpowiadają za rejon zamieszkania. Grupy diagnostyczno-pomocowe są powoływane do pracy z konkretną rodziną, by w niej zatrzymać przemoc domową. Pełnoletnie osoby doznające przemocy zapraszane są na spotkanie z grupą diagnostyczno – pomocową. Celem spotkania jest rozpoznanie potrzeb osoby krzywdzonej i zaproponowanie form działania i pomocy, określane w indywidualnym planie pomocy. Informacje z rozmowy i ustalenia zawierane są w formularzu „Niebieska Karta – C”.

Ustawowymi zadaniami grup diagnostyczno – pomocowych są;

1. dokonanie, na podstawie procedury "Niebieskie Karty", oceny sytuacji domowej osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową,

2. realizacja procedury "Niebieskie Karty" w przypadku potwierdzenia podejrzenia wystąpienia przemocy domowej, zwłaszcza w sytuacji wystąpienia ryzyka zagrożenia życia lub zdrowia,
3. zawiadomienie osoby podejrzanej o stosowanie przemocy domowej o wszczęciu procedury "Niebieskie Karty" pod jej nieobecność,
4. realizacja działań w stosunku do osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową,
5. występowanie do zespołu interdyscyplinarnego z wnioskiem o skierowanie osoby stosującej przemoc domową do uczestnictwa w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową albo w programach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową,
6. występowanie do zespołu interdyscyplinarnego z wnioskiem o złożenie zawiadomienia o popełnieniu przez osobę stosującą przemoc domową wykroczenia, o którym mowa w art. 66c ustawy z dnia 20 maja 1971 r. - Kodeks wykroczeń,
7. monitorowanie sytuacji osób doznających przemocy domowej, a także zagrożonych wystąpieniem przemocy domowej, w tym również po zakończeniu procedury "Niebieskie Karty",
8. zakończenie procedury "Niebieskie Karty",
9. dokumentowanie podejmowanych działań, stanowiących podstawę,
  - a) uznania braku zasadności wszczęcia procedury "Niebieskie Karty",
  - b) wszczęcia procedury "Niebieskie Karty",
10. informowanie przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego o efektach podjętych działań w ramach procedury "Niebieskie Karty".

5. ADRESACI PROGRAMU

Adresatami Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Krzyżanów, są:

1. Osoby doświadczające przemocy domowej,
2. Sprawcy przemocy domowej,
3. Świadkowie przemocy domowej,
4. Przedstawiciele instytucji i służb zobowiązanych do udzielania pomocy w razie wystąpienia zjawiska przemocy domowej,
5. Społeczność lokalna, w tym osoby zagrożone przemocą domową.

6. REALIZATORZY PROGRAMU I CZAS REALIZACJI

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Krzyżanów będzie realizowany w latach 2026-2030, przez:

1. Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Krzyżanów,
2. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,
3. Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
4. Punkt Konsultacyjny,
5. Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Praktyka Rodzinna” w Krzyżanowie,
6. Komendę Powiatową Policji w Kutnie,
7. Szkoły Podstawowe działające na terenie Gminy Krzyżanów,
8. Publiczne Gminne Przedszkole w Krzyżanowie.

7. POTRZEBY W SFERZE PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ

1. Stałe doskonalenie zasobów kadrowych, szkolenia; monitorowanie przemocy domowej oraz wypracowanie procedur,
2. Wprowadzenie systemu współpracy pomiędzy podmiotami działającymi na rzecz rodzin dotkniętych przemocą domową,
3. Stałe monitorowanie, ewaluowanie oraz inicjowanie wprowadzenia koniecznych zmian w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej,
4. Edukacja społeczna,
5. Miejsca schronienia w związku z przemocą domową.

8. CELE PROGRAMU I ICH REALIZACJA

Cele główne realizacji programu:

1. Zmniejszenie skali zjawiska przemocy domowej,
2. Zwiększenie skuteczności ochrony ofiar przemocy domowej i zwiększenie dostępności pomocy,
3. Zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych i korekcyjnych wobec osób stosujących przemoc.

Cele szczegółowe programu:

1. Zmiana postaw mieszkańców Gminy Krzyżanów wobec przemocy domowej,
2. Zwiększenie liczby osób przeszkolonych z zakresu udzielania pomocy rodzinom, u których występuje zjawisko przemocy,
3. Spadek liczby sprawców przemocy a także rodzin, w których interwencje podejmowane są wielokrotnie,
4. Stała edukacja środowiska lokalnego poprzez: ulotki, broszury, imprezy lokalne itp.
5. Wzrost a potem spadek liczby osób zgłaszających się o pomoc do placówek służby zdrowia, pomocy społecznej, policji, Punktu Konsultacyjnego.

Strategie i metody działania:

1. Zwiększenie skuteczności i dostępności terapii dla osób doznających przemocy w rodzinie,
2. Ochrona ofiar przemocy poprzez wsparcie: medyczne, prawne, psychologiczne i socjalne,
3. Budowanie skuteczności form pomocy dla ofiar przemocy domowej,
4. Zamieszczenie na tablicach informacyjnych, na lokalnej stronie internetowej informacji o możliwościach i miejscach uzyskania pomocy,
5. Systematyczne podnoszenie kwalifikacji i wiedzy przedstawicieli różnych grup zawodowych realizujących zadania przemocy domowej,
6. Systematyczna edukacja środowiska lokalnego na temat przemocy domowej.

9. PODSTAWOWE ZADANIA DO REALIZACJI W RAMACH GMINNEGO PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY**Zadanie 1**

Tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej.

Sposób realizacji:

1. Systematyczna edukacja środowiska lokalnego na temat przemocy domowej:
  - utworzenie gablot informacyjnych w: Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej, Urzędzie Gminy Krzyżanów zawierających informacje o lokalnym systemie wsparcia osób dotkniętych przemocą,
  - rozpowszechnianie broszur, ulotek dotyczących zjawiska przemocy,
  - rozpowszechnianie w lokalnym środowisku programów profilaktycznych,
  - udział w ogólnopolskich kampaniach przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
2. Systematyczne podnoszenie kwalifikacji i wiedzy przedstawicieli różnych grup zawodowych stykających się z problematyką przemocy domowej – udział w specjalistycznych szkoleniach oraz organizacja szkoleń dla osób zainteresowanych możliwością podniesienia kompetencji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej,
3. Wymiana doświadczeń pomiędzy środowiskami lokalnymi i placówkami, uczestniczenie w konferencjach, naradach, seminariach, orientacja w działaniach ogólnopolskich,
4. Współpraca pomiędzy pracownikami służb, instytucji i organizacji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, w tym między innymi: wymiaru sprawiedliwości, służby zdrowia, policji, pomocy społecznej, oświaty, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych.

Zadanie 2

Prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.

Sposób realizacji:

1. Prowadzenie działań na rzecz dzieci i rodzin z problemem przemocy domowej przez pracowników Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej,
2. Współdziałanie z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Kutnie w zakresie udzielania specjalistycznej pomocy ofiarom i sprawcom przemocy domowej.

Zadanie 3

Zwiększenie skuteczności działań osób zobowiązanych i uprawnionych do przeciwdziałania przemocy.

Sposób realizacji:

1. Powołanie Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej, którego zadaniem będzie:

- gromadzenie informacji dotyczących sytuacji rodzin wymagających pomocy Zespołu,
- opracowanie planu działań interwencyjnych i pomocowych wobec osób/ rodzin potrzebujących pomocy i podział działań według kompetencji służb,
- monitoring sytuacji rodzin wymagających interwencji zespołu oraz działań podejmowanych przez poszczególne służby,- inicjowanie i koordynowanie działań wynikających z Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2026-2030,

2. Organizacja szkolenia dla członków Zespołu Interdyscyplinarnego.

Zadanie 4

Koordinacja działań w zakresie ochrony ofiar przemocy domowej oraz ograniczenia zjawiska przemocy.

Sposób realizacji :

1. Praca Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej,
2. Nawiązywanie współpracy z przedstawicielami poszczególnych służb i instytucji w celu ułatwienia przepływu informacji.

Zadanie 5

Opracowanie i realizacja programów ochrony ofiar przemocy domowej.

Sposób realizacji:

1. Budowanie skutecznych form pomocy dla ofiar przemocy domowej, poprzez udzielanie profesjonalnej pomocy ofiarom przemocy domowej,
2. Wdrażanie procedury "Niebieska Karta" poprzez:
  - organizowanie cyklicznych szkoleń, porad, konferencji nt. procedury „Niebieskiej Karty”i zjawiska przemocy,
  - przygotowanie odpowiednich materiałów informacyjno-edukacyjnych nt. infrastruktury placówek pomocowych (informatory, ulotki, plakaty),
  - prowadzenie działalności informacyjnej nt. procedury „Niebieskiej Karty”,
3. Prowadzenie działań terapeutycznych dla ofiar przemocy domowej przy współpracy innych organizacji, instytucji,
4. Opracowanie i udostępnianie materiałów informacyjnych o instytucjach, udzielających pomocy w sytuacjach doświadczania przemocy domowej,
5. Wspomaganie działalności instytucji, kościołów i związków wyznaniowych, stowarzyszeń i osób fizycznych realizujących zadania w zakresie pomocy ofiarom przemocy,
6. Tworzenie warunków do bezpiecznego spędzania czasu, w szczególności dla dzieci i młodzieży poprzez programy profilaktyczne,
7. Wspomaganie działalności instytucji, kościołów i związków wyznaniowych, stowarzyszeń i osób fizycznych realizujących zadania w zakresie pomocy ofiarom przemocy.

10.HARMONOGRAM DZIAŁAŃ GMINNEGO PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ ORAZ OCHRONY OSÓB DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY DOMOWEJ NA LATA 2026-2030

Lp.	Zadania	Sposób realizacji	Realizator	Termin realizacji
1.	Tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej	a) Edukacja środowiska lokalnego na temat przemocy domowej, b) podnoszenie kwalifikacji i wiedzy przedstawicieli zawodowych stykających się problematyką przemocy domowej przez: - udział w specjalistycznych	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Zespół Interdyscyplinarny	2026-2030

		szkoleniach, konferencjach c)współpraca między pracownikami służb, instytucji i organizacji		
2.	Prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej	a) prowadzenie działań na rzecz dzieci i rodzin dotkniętych problemem przemocy domowej b)współpraca z PCPR w Kutnie	Zespół Interdyscyplinarny, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	2026-2030
3.	Zwiększenie skuteczności działań osób zobowiązanych do przeciwdziałania przemocy	a) gromadzenie informacji o sytuacji rodzin dotkniętych przemocą b) działania interwencyjne	Zespół Interdyscyplinarny, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Policja	2026-2030
4.	Koordinacja działań w zakresie ochrony ofiar przemocy domowej oraz ograniczenia zjawiska przemocy	a) praca Zespołu Interdyscyplinarnego b) nawiązywanie współpracy z przedstawicielami poszczególnych służb i Instytucji	Zespół Interdyscyplinarny, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	2026-2030
5.	Opracowanie i realizacja programów ochrony ofiar przemocy domowej	a) udzielanie profesjonalnej pomocy dla ofiar przemocy domowej b)wdrażanie procedury „Niebieska Karta” c) informowanie o instytucjach udzielających pomocy ofiarom przemocy domowej	Wszyscy realizatorzy Programu	2026-2030

11. PRZEWIDYWANE REZULTATY PROGRAMU

1. Zmniejszenie poczucia bezradności ofiar przemocy,
2. Zwiększenie wiedzy instytucji zajmujących się przemocą domową na temat zjawiska przemocy – diagnoza rzeczywistego rozmiaru zjawiska na terenie Gminy Krzyżanów,
3. Zwiększenie skuteczności działań,
4. Zmiana postaw społecznych wobec przemocy.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2026-2030 związany jest z realizowaniem ustawowych zapisów, którego celem jest minimalizowanie skali zjawiska przemocy oraz jej skutków. Zakłada on konieczność podejmowania aktywnych i kompleksowych działań skoncentrowanych na przeciwdziałaniu przemocy, ochronie ofiar przemocy jak i oddziaływaniach na osoby, które przyjmują postawy agresywne i wykazują zachowania przemocowe. Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2026-2030 stanowi kontynuację programu realizowanego w latach 2021 - 2025.

12. FINANSOWANIE PROGRAMU

Źródłem finansowania zadań Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2026-2030 są środki finansowe z budżetu Gminy Krzyżanów oraz budżetu państwa. Na realizację programu w roku 2026 przeznaczona jest kwota 2.000,00 zł z budżetu gminy.

13. MONITORING I EWALUACJA

Monitorowaniem i ewaluacją działań ujętych w Programie zajmuje się Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Krzyżanowie w porozumieniu z Gminnym Zespołem Interdyscyplinarnym w Krzyżanowie. Coroczny monitoring i ewaluacja Programu mają na celu sprawdzenie efektywności prowadzonych działań, podejmowanych zadań i sposobów ich realizacji, by zwiększać efektywność pracy poszczególnych jednostek w zakresie zjawiska przemocy. Program poddawany będzie ewaluacji corocznie w terminie do dnia 31 marca roku następnego poprzez prowadzenie statystyk ich analizę jakościową i ilościową, a z realizacji zadań programowych sporządzane będą sprawozdania roczne według następujących wskaźników:

1. Liczba rodzin zarejestrowanych jako środowiska narażone na występowanie zjawisk przemocy,
2. Liczba wdrożeń procedury „Niebieskie karty”,
3. Liczba rodzin, którym udzielono wsparcia i pomocy,
4. Liczba sprawców przemocy domowej,
5. Liczba sprawców przemocy domowej pod wpływem alkoholu,
6. Liczba szkoleń dla realizatorów Programu,
7. Liczba rodzin, którym udało się rozwiązać problem przemocy domowej.

14. SPRAWOZDAWCZOŚĆ

Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej będzie przekazywane Radzie Gminy do 31 marca każdego roku przez Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Krzyżanowie.

15. TRUDNOŚCI I ZAGROŻENIA W REALIZACJI PROGRAMU

1. Główne problemy napotkane podczas realizacji programu,
2. Czynniki ograniczające skuteczność prowadzonych działań,
3. Sugerowane zmiany.

16. PODSUMOWANIE

Intencją Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2026-2030 jest dążenie do integracji i aktywizacji specjalistów i instytucji w obrębie poszczególnych jego zadań w celu skuteczniejszej i kompleksowej pomocy ofiarom z jednoczesnym, pakietem działań, adresowanych do sprawców.

W pomocy rodzinom, w których występuje przemoc, jest niezwykle istotne, aby interwencja pociągała za sobą dalsze działania; ważne jest aby odpowiednie służby i instytucje podejmowały dalsze kroki jak najszybciej, zmierzające do trwałego zatrzymania przemocy. Celem pomocy w kryzysie jest rozpoznawanie najpilniejszych potrzeb rodziny (np. zdrowotnych, bytowych, prawnych, psychologicznych, itp.), pomoc w ich zaspokajaniu, oraz budowanie systemu wsparcia dla tej rodziny - zgodnie z potrzebami, w oparciu o odpowiednie służby i instytucje. Pomoc i wsparcie w przypadku przemocy w rodzinie wymaga współpracy wielu służb i specjalistów.

Przewodniczący Rady Gminy
Wiesław Czekał

Uzasadnienie

Potrzeba podejmowania działań zapobiegających przemocy domowej wynika z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej z dnia 29 lipca 2005 roku (t.j. Dz. U. z 2024 poz.1673 z późn. zm.). Niniejsza ustawa określa zadania w zakresie przemocy domowej oraz postępowania wobec osób dotkniętych przemocą i osób ją stosujących. Zgodnie z art. 6 pkt. 2 przytoczonej wyżej ustawy, na gminie ciąży obowiązek tworzenia gminnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej przez opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej. Program, określa kierunki działań, których celem będzie zmniejszenie skali zjawiska przemocy oraz stworzenie jednolitego i profesjonalnego systemu pomocy dla osób zagrożonych lub uwikłanych w zjawisku przemocy domowej, angażuje wiele służb, instytucji, organizacji do odpowiedzialności za ich realizację.

Wobec powyższego przyjęcie uchwały jest zasadne.

Przewodniczący Rady Gminy

Wiesław Czekaj